

אבי המישפחה חנא סניורה בבית-חנינא שליד ירושלים עם ילדיה: דונה (22), נטלי (17) וסמעאן (12). הבית הנאה שוכן על כביש ירושלים-רמאללה. סניורה מרבה בנסיעות למדינות המערב, שם היא מרצה מבוקש לנושא הסיכסוך הישראלי-פלסטיני.

לגמרי את הרעיון, אבל כדי לממש אותו אצטרך להשיג יותר תמיכה בין הפלסטינים. בינתיים התמיכה לרעיון היא מינימאלית. ברור שהפיתרון לירושלים יצטרך לבוא במשא-ומתן בין שני העמים, שיחלקו את הזכויות על העיר. אבל לדעתי, הדרך היחידה לפיתרון היא שיתוף-פעולה מלא. אני לא מקבל את ההצעה שצד אחד ישלוט על הצד השני בעיר."

סניורה (50) הוא הבן הבכור במישפחה. הוא נולד ב-1937 בבית ברחוב דרך בית-לחם שבשכונת בקעה בירושלים. במלחמת 1948 ביקשו המנהיגים הערביים בירושלים מן התושבים שבכונות המערביות של העיר לעזוב את בתיהם עד לסיום הקרבות. מישפחת סניורה, כמו מישפחות פלסטיניות רבות אחרות, שזה עתה זמני. הם השאירו הכל בבית, נעלו אותו, ועברו לעיר המיוזרחית, מתוך תיקווה שבעבור ימים אחדים בלבד יוכלו לחזור. כיום מתגוררת באותו בית מישפחה מרוקאית. סניורה לא ביקר שם מעולם אחרי מלחמת 1967. הוא סיפר כי אביו הלך לראות את הבית אחרי המלחמה.

במשך כל השנים, ועד היום, יש למישפחה בית-מירקחת מצליח בעיר העתיקה בירושלים.

איחוד-מישפחות

ב-1955 נסע סניורה לארצות-הברית כדי ללמוד הנדסה. הוא התיישב מהמיקצוע אחרי שנתיים ושב לירושלים, שם עבד תקופה מסויימת בבית-המירקחת של המישפחה. אחר-כך נסע ללמוד באוניברסיטה בבירוקה, שם הכיר את נורמה, נוצרייה מלבנון, והתחתן איתה ב-1966 בקתדרלת סנט ג'ון שבירושלים. זמן קצר אחר-כך נסע לבדו לעיר בנארס שבהודו כדי ללמוד רוקחות.

מלחמת ששת-הימים תפסה אותו בעת שבילה את חופשת-הקיץ מהלימודים עם מישפחתו בירושלים. הוא חשב אז, כמו רבים אחרים, שזמן קצר אחרי סיום המלחמה יוחזרו השטחים שנכבשו לירדן, כמו שקרה אחרי מלחמת-סיני.

עם סיום חופשת-הקיץ חזר להמשך-לימודיו בהודו. כדי לצאת אז מן הארץ, היה צריך להכריז, בעת המעבר לירדן בגשר, כי הוא אינו מתכוון לחזור. כשסיים את לימודיו והכיבוש הישראלי עדיין נמשך, לא יכול היה לחזור לגדה המערבית, ונאלץ להגיש בקשה לאיחוד-מישפחות. בקשתו אושרה והוא חזר להתגורר בירושלים. אל העיתונות התגלגל, לדבריו, במיקרה. ב-1974 נחטף יוסף נאצר, מי שהיה אז העורך האחראי של אל-פטר ("השחר"). נאצר היה קרוב-מישפחתו של סניורה, ואחותו הפצירה בו למלא

מלאות, ובכללן הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת ולמוסדות השונים. נוסייבה ראה בכך טכסיס כדי להבהיל את הישראלים. סניורה החליט לקבל את הרברים כפשוטם, והכריז על כוונתו להתמודד בבחירות למועצת עיריית-ירושלים. גם אז ספג מבול של ביקורות, בעיקר מחבריו הפלסטיניים. נוסייבה אמר אז כי סניורה לא הבין את רעיונותיו, וכי החליט ליישם רק חלק מיוערי מהם ובכך, למעשה, הפריד את ירושלים משאר החלקים הכבושים של פלסטין, דבר שאינו מקובל על דעת רבים. עוד טענו נגדו שבהחלטה כזו הוא מכיר, למעשה, בריבונותה של ישראל על ירושלים, דבר המנוגד לדעת הפלסטינים כולם.

סניורה ניסה בדרכים שונות להסביר את החלטתו ולהגן עליה. השבוע הוא אמר: "אני מרגיש שעכשיו המצב השתנה. הדור הצעיר, הדור של 1967, הגיע לפירוק ושינה את סדר-העדיפויות שלו. אבל כסופו של דבר, כשהיה משא-ומתן בין הצדדים, נושא ירושלים יעלה, ואני חושב שזה יהיה

עצם הרעיון אינו מעורר התנגדות בקרב הפלסטינים, אך רבים חושבים שזה אינו הזמן המתאים לפעולות מסוג זה, כאשר בשטחים הכבושים שורר מתח כה רב, כשמדי יום מתקיימות עשרות הפגנות סוערות, כשמדי יום יש הרוגים ועשרות פצועים בעימותים עם כוחות-הביטחון. סניורה עצמו טוען כי הכרותו היא תוצאה של שיחות עמוקות, שניהלו כמה מנהיגים פלסטיניים בגדה. אין הוא מוכן לנקוב בשמותיהם ולחשוף אותם, אך מבטיח שהם ייצאו כימים הקרובים בהכרזת דומות, ויתנו מישקל-ייתר ותמיכה להכרזה שלו. זו אינה הפעם הראשונה שסניורה מגיע לכותרות הראשיות בעיתונות הישראלית והעולמית ולראש מהדור-רות-החדשות.

לא יתמודד לעירייה

בפעם הקודמת זה קרה לפני חצי שנה, בחודש יוני, כאשר הכריז כי הוא מתכוון להתמודד בבחירות

נישואין בקתדרלה סניורה הכיר את אשתו נורמה ב-1955 ונשואין בקתדרלת סנט-ג'ון בירושלים ב-1966. זמן קצר לאחר מכן נסע סניורה ללמוד רוקחות בהודו.

עדיין רלוונטי לחשוב על ירושלים כעיר פתוחה ועל שיתוף-פעולה מוניציפאלי בין שני חלקיה, תוך שמירה על ריבונות של כל אחד מהצדדים. "עדיין", הוא ממשך, "לא פסלתי

העירוניות לעיריית ירושלים. אז, כך הסביר, שאב את החלטתו מערעוריותו של הדר' סרי נוסייבה, שהציע ררך אפשרית לפיתרון הסיכסוך בכך שישראל תספה את השטחים, ותעניק לתושבים הפלסטיניים זכויות-אזרח

השילטונות טענו שהוא רודף-פירסומת, זילזלו ביוזמה ופתחו בחקירה פלילית. אך חנא סניורה עשוי להתגלות כמבשר של גל חדש. ענת סרגוסטי מספרת על האיש

עוזי ברעם, מזכ"ל מיפגת-העבודה, בכך שמיפגת-העבודה שותפה למיפגת רדינות הממשלה בשטחים הכבושים, ואף שותפה למדיניותו של יצחק רבין, שר-הביטחון וחבר ככיר במיפגת-העבודה. רעיון אי-האלימות אינו רעיון של סניורה. המאבק הידוע ביותר בדרך זו

רוב העם הפלסטיני, שאם לא כן הדבר נדון לכישלון. "אני מרגיש שהתגובות עד עכשיו היו טובות", הוא אומר, "אבל אי-אפשר לבדוק הצלחה אחרי יום אחד בלבד, אי-אפשר לשנות רברים ברגע. את מידת-ההצלחה של ההכרזה אוכל לומר בעוד 10 ימים לפחות. בינתיים הרברים מעוררים

المنتجات المحلية
EAT & DRINK LOCAL PRODUCTS
كل واشرب من منتجات بلادنا فقط

لمزيد من المعلومات: الاتصال بالمركز الفلسطيني لدراسات اللا عنف
مركز الأبحاث للدراسات الفلسطينية
Palestinian Center For The Study of Nonviolence

קריאה לחרם כרזה שהוציא המרכז הפלסטיני ללימודי אי-השתתפות באכילת מוצרים מקומיים, והכוונה להעדיף מוצרים פלסטיניים.

עניין. אבל זו תנועה התנדבותית. אנחנו צריכים שכל אחד ואחד יגיע להכרה שזו הדרך, ואז יחליט לתמוך בה."

שהצליח נוהל כהודו על-ידי המהטמה מוהנדס גאנדי בשנות ה-30 וה-40, כשההודים נלחמו בבריטים וזכו בעצמאות ב-1947.

"צריך להכין את העם"

את תורתו של גאנדי אימץ מובארכ עוור, פלסטיני שהתגורר שנים רבות בארצות-הברית, והוא שהקים לפני שנים את המרכז לא-אלימות בירושלים המיוזרחית. עוור לא הצליח לסחוף אחריו את המוני הפלסטינים הכבושים, אך פעל בשטח וניסה, בדרוכו, לפתור בעיות ספציפיות, שלא ניתן היה לפתור אותן בדרכים אחרות.

למחרת קייאתו של סניורה למאבק הלא-אלימים, יצאו כתבי העיתונים הישראליים לבדוק את התגובות בקרב הפלסטינים. כתבות נרחבות וכתורות גדולות בישרו לעם בישראל כי הפלסטינים אינם נותנים יד להצעתו של סניורה.

עיקר הביקורת בקרב הפלסטינים על הכרזתו של סניורה נגעה לנושא בהכרזה לפני שהוא מכין את העם. דברים כאלה צריך להתחיל מלמטה, בפעולה בשטח, בשינוע האנשים, בהכנה מוקדמת, בהסבר מפורט, ורק אז להכריז עליהם בעיתונות. ואילו סניורה רץ ישר להודיע לעיתונות, כשהעם עוד לא ידע מזה כלל. מספרים גם שאפילו באל-פטר, היומון אפשרית עורך סניורה, לא ידעו על הרברים, אלא אחרי שפורסמו בכלי-התיקשות הישראליים.

הוא מודע לעובדה שכדי להצליח במאבק מסוג זה הוא זקוק לתמיכה של